

På plats...

oskarshamn
energi
- sedan 1900

Läs om Energiseminariet!

December 2006 | 12

I detta nummer:

Fjärde energiseminarieret avklarat
SIDAN 4-5

Grisar med
knorr på tillvaron

SIDAN 9

Vinnare På Plats juni 2006

1:a pris

Bruno Olofsson

2:a pris

Gun-Britt Sundman

3:e pris

Helena Bodén

4:e pris

Monica Larsson

5:e pris

Mats Hållbus

6-10:e pris

Ida Sahlin

Conny Lindahl

Guje Callegård

Irene Karlsson

SAGA - Precis som
en riktig biograf

SIDAN 11

Tävla & Vinn!

SISTA SIDAN

På plats... är utgiven av

**oskarshamn
energi**
- sedan 1900

BESÖKSADRESS: Hantverkaregatan 15, Oskarshamn

POSTADRESS: Box 564, 572 26 Oskarshamn

TELEFON: 0491-881 10

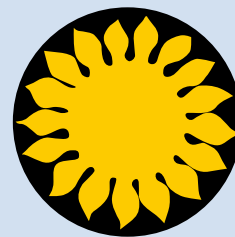
ANSVARIG UTGIVARE: Ronnie Gunnarsson

HEMSIDA: www.oskarshamnenergi.se

PRODUKTION:

Effect Reklambyrå, Vimmerby

VD har ordet

2006 är inte riktigt slut, i skrivande stund återstår ett par veckor.

Vi på Oskarshamn Energi kan ändå se tillbaka på ännu ett år i utvecklingens tecken.

Vår fjärrvärmeutbyggnad har fortsatt med oförminskad hastighet. Det senaste året har vi välkomnat strax under etthundra nya kunder till vårt fjärrvärmenät, både privata enfamiljshus och större fastighetsbestånd med lägenheter. Efterfrågan är fortsatt hög och det finns flera faktorer som talar för att intresset kommer att fortsätta. För det första är fjärrvärme ett mycket konkurrenskraftigt alternativ prismässigt. Men jag hör många nya kunder lyfta fram hela ”paketet”, det vill säga det fördelaktiga priset i kombination med bekvämligheten och att det är ett miljöriktigt uppvärmningsalternativ, inte minst gäller det för de kunder som bytt bort sin oljebaserade uppvärmning.

På vårt årliga energiseminarium i november, detta var fjärde året i rad det hölls, handlade huvuddelen av anförandena om problemen med koldioxidutsläppen. Det är främst energikällor som kolkraft och eldnning med fossila bränslen som bidrar till en ökande koldioxidhalt i vår atmosfär vilket i sin tur leder till ökande temperaturer i vår värld, den så kallade växthuseffekten. Det finns en samsyn världen över att vi måste minska på vår användning av fossila bränslen. Varje land måste ta sitt ansvar. Vi i Sverige har goda förutsättningar att ersätta dessa energikällor med mera koldioxidsnåla källor. Jag pratar främst om vattenkraften, men även kärnkraften och vindkraften är energikällor som vi i Sverige bör utnyttja i den mån det går.

En viktig åtgärd är att bygga ny elproduktionskapacitet i Norden. Detta framkom mycket tydligt på energiseminarier. Varför då? Jo, en stark inhemsk produktion av energi gör att vi i Sverige blir mindre beroende av import och därmed har större möjlighet att styra dagspriset på el. 2006 har varit ett år med både höjningar och sänkningar av elpriset. Vi blir sårbara när till exempel nivåerna i våra vattenmagasin i de vattenkraftproducerande älvarna är låga. Då måste vi öka vår importandel och det ger högre priser. Under hösten och den tidiga vintern har vi haft relativt bra nederbörd och mildt väder med sjunkande priser som följd.

2006 var också året då vi startade med eldnning av bioolja i två av våra panncentraler. Bioolja är en vegetabilisk olja som kan vara ett av alternativen som ska ersätta den fossila oljan i framtiden. Att öka användningen av biomassa är vårt sätt att bidra till en minskad koldioxidbelastning, ett steg i rätt riktning för en bättre miljö. Slutligen vill jag tacka våra kunder, Oskarshamn Energis medarbetare och samarbetspartners för det gångna året och önskar er alla en God Jul och Ett gott Nytt år!

Tack för ordet!
Ronnie Gunnarsson, VD

Köp rätt sorts lampa till dina ljusstakar och julbelysningen när du byter ut en trasig. Kolla wattal och spänning så att det blir samma. Fel lampa kan släcka hela ljusstaken eller slingan. Det finns också risk för elchock eller brand.

Köp CE-märkta ljusprodukter, tillverkarens försäkran att produkten uppfyller säkerhetskraven. Har den också ett certifieringsmärke som S, D, N eller Fi, visar det att ett fristående provningsinstitut testat produkten.

Använd inte belysning för inomhusbruk ute! Där ska enbart utrustning särskilt anpassad för att tåla fukten och kylan utomhus användas.

Se till att brandvarnaren har fräscha batterier och att den fungerar!

Kolla att alla sladdar och kontakter är oskadade. Undvik att dra skarvsladdar genom dörrar och fönster där de kan bli klämda och skadade.

Tänd och släck aldrig genom att vrida på en av glödlamporna. Det kan ge glappkontakt och är riskabelt. Dra ut stickkontakten istället eller låt montera en strömbrytare på sladden.

Fjärde Energiseminarieret avklarar

Energiseminarieret 2006 hade tydlig internationell prägel. Här fanns gäster från bland annat Baltikum och flera av anförandena hölls på engelska. Årets tema var "Elen som samhällsbyggare".

"Ebens betydelse för samhällsutvecklingen är odiskutabel. Med ett såväl historiskt som globalt perspektiv tas avstamp för en dialog kring elens framtida roll som samhällsbyggare". Så lød inbjudan till det fjärde energiseminarieret i Oskarshamn, arrangörerna var som vanligt Oskarshamn Energi, Svensk Energi och OKG inom ramen för Oskarshamn i ljus. Under ledning av Malcolm Dixelius belystes ämnesområdet av kända profiler från energibranschen. De två politikerna Magdalena Streijffert (s) och Annie Johansson (c) var utsedda till opponenter för att tillsammans med deltagarna skapa en dialog om energifrågorna. Här följer korta utdrag av talarnas anförande denna dag. Gå in på energiseminarierets egen hemsida www.oskarnet.se/energiseminarium/ om du vill läsa mera utförliga anföranden:

"Svensk industris behov av el"

Birgitta Resvik, Svenskt Näringsliv

–Det sägs att vi slösar med energi i Sverige, men jag vill påstå att vi är väldigt effektiva och smarta med vår energianvändning. Det är en självklarhet att svensk industrinäring jobbar med effektiviseringar för då kan vi nå resultat. Det krävs stora investeringar, men även en ökad kunskap. Vi från Svenskt Näringsliv anser det oerhört viktigt att jobba med energieffektiviseringar, att fortsätta använda och investera i våra koldioxideffektiva energisystem som finns vilka främst är vattenkraften, kärnkraften och kraftvärme/mottryck.

"Industriell uppbyggnad i tredje världen"

Anders Hagwall, SIDA

–SIDAs uppgift är att bekämpa fattigdom i världen. Det finns en tydlig koppling mellan välstånd i ett land och tillgången till el. Det stora problemet är Afrika. Sett över hela världsdelen ligger ett afrikanskt lands tillgång till el på ett snitt av 10 %, ut på landsbygden endast 2 %. 1980- och 1990-talen innebar inga större förbättringar. Idag når vi internationella resultat genom att låta aktörerna samverka. Världsbanken och SIDA har fått gå in med snabbinsatser i Uganda. Sveriges roll har varit betydande och vi har medverkat direkt i alla segment, från lagstiftning, utbildning till att även tillsätta rätt personer i elbolag i andra afrikanska länder.

"Effektiv elanvändning i ett nordiskt perspektiv"

Bo Källstrand, Svensk Energi

– Sverige producerar, ur ekonomiskt och miljömässig synvinkel, en bra kraft där vi förlitar oss på kärn- och vattenkraft. SPOT-marknadspriset ligger idag på cirka 50 öre/kWh mot 15 öre/kWh när marknaden avreglerades i mitten av 1990-talet. Faktorer som påverkar priset är dels efterfrågan och tillgången på energiråvara. Men även nya direktiv, såsom handeln med utsläppsrätter, har gjort sitt till det höga priset. Vår ökade konsumtion har gjort oss beroende av import av kraft. Men det finns möjligheter för oss att minska beroendet. Vi har vattenkraft, kraftvärme, vindkraft och kärnkraft som alla klimatomånsäkra är de bästa alternativen i Europa.

"Kärnkraften - hot eller möjlighet?"

Hans Blix, f d chef för IAEA

– "Nuclear – risk or rescue?", är verkligen frågan. Utvecklingen av kärnkraft beror på hur vi kan balansera risken och möjligheterna. Kärnkraften har genomgått en enorm utveckling de senaste tjugo åren. Risken med ökad kärnkraftanvändning är å andra sidan att anrikningen av uran och plutonium i fel händer kan resultera i felanvändning – dvs till kärnvapen. Sedan det kalla kriget upphörde har världens samlade arsenal av kärnvapen halverats. Men det finns fortfarande vissa länder som är svåra att nå, som exempelvis Nordkorea. Ett index som tydligt visar världens sneda fördelning i energikonsumtionen är detta: En invånare i USA förbrukar motsvarande 7,8 ton energi på ett år. I Sverige är siffran 5,75 och världssnittet är 1,69. I andra änden finns invånaren i Bangladesh som gör av med 0,16 ton energi – amerikanen gör alltså av med femtio gånger mer energi! Jag menar att alla energikällor har sina risker, det gäller för oss att noga väga riskerna mot varandra och ta beslut utifrån detta perspektiv. Eller som min mor sade om parfym "det är synd att det behövs, men bra att det finns!". Kanske vi ska se på kärnkraften så? Energiförsörjningen i världen är i mitt tycke den viktigaste frågan.

"Framtida elproduktion"

Adj. Professor Lars Sjunnesson, E.ON Sverige AB

– Det är svårt att sia om framtiden. Vår framtida energiförbrukning i ett 50-årsperspektiv omfattar ju två generationer. I stort sett all existerande energiproduktion har utvecklingsmöjligheter, men kärnkraften har kanske den bästa utvecklingspotentialen. I Sverige är det troligt att vi satsar på vattenkraften, främst genom att utveckla kraftstationerna. E.ON har mycket vindkraft och vill fortsätta med detta, vi tar hjälp av Danmark som ligger långt framme. Vilka är då framtida energikällorna? Först och främst pågår mycket som försöksverksamhet och dagens teknik tillåter inte en effektiv utveckling, men morgondagen kanske kan lösa dagens problem.

Nämnas kan också biogas, vätgas och solenergi. Alla har kommit olika långt i utvecklingen. Hur ska vi då utveckla vår energiproduktion? Jo, bland annat genom att förfina existerande system, testa ny teknik, och fokusera på säkerhet och miljöfrågor.

"Fighting climate change – a nuclear solution?"

Professor Greg Butler, University of Manchester

– Storbritannien håller just nu med ett stort städprogram där vi investerar 100 miljarder euro för att utveckla vår energisektor. Kärnkraften är en central del, men det är ett svårt arv att förvalta. Folk är fortfarande skeptiska, men byggnationen har tagit fart rejält. Kärnkraften kan producera stora mängder energi, säkert och pålitligt. Anläggningarna har en livslängd på 50 år och bränslet, uran och plutonium, kan till skillnad mot många andra bränslen lagras lång tid och för ett stabilt pris. Storbritannien har redan idag uranreserver som skulle kunna förse oss med energi de närmaste 300 åren! Människan står inför en enorm uppgift att lösa problemet med den globala uppvärmningen. Det är som att ösa ur Titanic med tomma bönkonservburkar! Då gäller det för oss att inte stirra oss blinda på vilket märke bönorna har, det är dags för varje människa att greppa en konservburk och börja ösa som bara den!

Energiseminarier är en del i projektet:

Årets huvudtalare – en svensk världskändis

Hans Blix är 78 år ung och svarade för ett av de vassaste anförandena på energiseminarier den 22 november. Ämnet "Kärnkraften - hot eller möjlighet?" avhandlades hur säkert som helst. Fast det är klart, för en man som besökt Tjernobyl bara veckor efter den stora kärnkraftskatastrofen 1986 eller som letat massförstörelsevapen i Irak var väl uppgiften som huvudtalare på årets forum en lätt match!

Hans Blix är tidigare chef för atomenergiorganet IAEA mellan åren 1981 och 1997. Det var främst denna erfarenhet som gjorde att han medverkade i årets energiseminarium i Oskarshamn. Hans Blix är också en av våra internationellt mest kända svenskar. Hans politiska och diplomatiska kunnande är väldokumenterat och han ses med stor respekt i utlandet. Meritlistan är nästan lika omfattande som telefonkatalogen: Han är docent i folkrätt vid Stockholms universitet 1960. 1963 anställdes han vid Utrikesdepartementet och var utrikesminister (fp) 1978-1979 i Ullstens regering. Han är doktor i juridik, utbildad vid Uppsala Universitet, Columbia University och Cambridge University. Han är hedersdoktor vid Moskvas universitet och mottagare av ett flertal internationella utmärkelser.

Tjernobyl och Irak

I egenskapen som chef för IAEA besökte han bland annat Tjernobyl i maj 1986 för att diskutera säkrare kärnkraft på Sovjetunionens inbjudan, efter kärnkraftsolyckan 26 april. I januari 2000 blev han av FN:s generalsekreterare Kofi Annan utsedd som chef för FN:s vapeninspektioner i Irak. Syftet var att göra efterforskningar om Irak hade massförstörelsevapen, något som USA och Storbritannien hävdade. Hans Blix och FN:s vapeninspektörer fann inga massförstörelsevapen. Detta kritiserades av USA och Bush-administrationen. De drev teorin att Irak hade stora mobila laboratorier för framställande av

kemiska och biologiska stridsmedel och stora lager av sådana vapen. Än idag finns inga bevis för att så var fallet, något som inneburit en upprättelse för Blix efter den kritik som riktats mot hans arbete.

Blixkommissionen

På initiativ av Anna Lindh bildades den så kallade Blixkommissionen 2003, som med hjälp av en oberoende expertgrupp tog fram en rapport om USA:s angrepp på Irak. Slutrapporten Weapons of Terror lades fram för FN i juni 2006. Här riktade Hans Blix än en gång kritik mot Bush, denna gång för att ha agerat i strid mot FN-stadgan genom anfallet på Irak.

Hans Blix är författare och talare som bl.a. talar om FN-systemet, om Irak, kärnvapen, internationella vapenfrågor och om terrorism och nedrustning. Han talar om internationella energifrågor (olja, kärnkraft) och deras koppling till miljö- och säkerhetsproblem (växthuseffekt och spänningar i Mellersta Östen och Centralasien). Hans Blix har en unik inblick i den internationella, politiska världen. Det märks under hans föreläsningar som är fyllda av skarpögd iakttagelser och analyser av vilka motiv och bevekelsegrunder det är som formar världspolitik.

Källfakta Wikipedia

Ny belysning i Eckerhult

Håkan Lannerby och Jan-Peter Forslund är ute och inspekterar transformatorstationen vid Eckerhult. Här har de boende precis fått ny vägbelysning. Strömmen till Eckerhult går via jordkabel vilket ger mycket säker elförsöring till husen på denna del av elnätet.

Vad får du för el-pengarna?

För priset av en kvällstidning med bilaga (ca 20 kr) kan du:

- Vispa grädde 8000 min
- Föna håret 240 ggr
- Se på TV 8500 min

Så här mycket är kostnaden för olika elartiklar i hemmet vid normal användning. (Kostnaden är beräknad utifrån elpris 1 kr/kWh = inkl. alla avgifter.)

(Kostnaden är beräknad utifrån elpris 1 kr/kWh = inkl. alla avgifter.)

	Effekt W	Tid	Årsförbr. kWh/år	Kostnad/år
Bastu	5000	1 tim/vecka	260	260:-
Motorvärmare	500	2 tim/120 dygn	180	180:-
Kupévärmare	900	2 tim/120 dygn	216	216:-
Adventsljusstake	21	24 tim/60 dygn	31	31:-
Glödlampa	60	5 tim/dygn	110	110:-
Lågenergilampa	11	5 tim/dygn	20	20:-
PC inkl. skärm	125	365 dygn	1104	1104:-
PC inkl. skärm standby	15	365 dygn	126	126:-

Våra Avtalsmodeller

Fast pris

Vill du ha ett tryggt och säkert elpris och slippa obehagliga överraskningar, då skall du välja ett fast pris. Du får då full kontroll över dina elkostnader och är garanterad priset under hela avtalets giltighet, oavsett hur priserna på elmarknaden förändras. Du kan välja avtalslängd på 1-5 år.

Rörligt pris

Ett rörligt pris ger dig en valfrihet att binda elpriset vid ett framtida tillfälle hos Oskarshamn Energi.

Du får din el prissatt efter rådande marknadspris på nordiska elbörsen, Nordpool.

Väljer du ett rörligt pris från Oskarshamn Energi betalar du ett månadsmedelpris som baseras på spotpriset plus ett påslag på 3,5 öre/kWh (exkl. moms).

Tillsvidarepris

Väljer du inget avtal så betalar du vårt tillsvidarepris som kan förändras med 15 dagars varsel.

Teckna avtal i förtid

Idag kan du teckna ett avtal i förtid. Har du ett avtal som

löper ut framåt i tiden och vill försäkra dig om dagens priser kan du teckna ett avtal i förtid. Då är du garanterad det aktuella priset som träder i kraft när ditt nuvarande avtal löper ut. Detta kan du göra ca sex månader innan ditt avtal går ut.

Prisutveckling

Rörligt pris: (inkl. påslag 3,5 öre/kWh)

Månadsmedelpris	2006	2005	2004	2003
Januari	40,8	24,5	29,8	66,8
Februari	44,1	26,6	28,6	46,6
Mars	52,6	31,5	29,9	38,0
April	49,4	31,8	27,9	29,6
Maj	36,4	32,3	28,2	30,5
Juni	45,4	28,3	32,5	27,8
Juli	48,8	30,9	27,4	29,4
Augusti	65,4	32,6	33,4	34,3
September	63,8	31,0	29,3	33,2
Oktober	51,1	33,9	27,4	35,7
November	45,8	33,0	28,8	35,6
December		36,8	26,4	30,0
Genomsnitt / år	49,4	31,2	29,1	36,8

Bredband i Döderhult

Kuststaden Fastigheter i Oskarshamn AB äger fastigheter över hela Oskarshamn tätort. Företaget grundades 1998 och ägs av Patrick Johansson och Magnus Klintheim.

Verksamheten har inriktats på ägande av egna fastigheter samt förvaltning av dessa. Förvaltningen bedrivs med egen personal, såväl gällande teknisk och ekonomisk administration som teknisk skötsel.

– För närvarande är vi sju anställda. I beståndet finns allt från mindre flerfamiljshus till kontors- och industrilokaler. Totalt äger vi idag cirka 30 000 kvadratmeter bostäder och lokaler. Vi tycker att Oskarshamn har ett gynnsamt läge. Företagen går bra och efterfrågan på bostäder och lokaler ökar, säger Magnus Klintheim.

Långsiktig förvaltare

Målsättningen med företagets fastighetsägande är att förvalta och utveckla beståndet samt att koncentrera fastighetsbeståndet till attraktivt belägna fastigheter och lokaler med

bästa tänkbara service gentemot våra hyresgäster.

– Som en del i vårt långsiktiga ägande av fastigheter i Döderhult valde vi att investera i fiberkabel, detta för att tillgodose hyresgästernas önskemål om en snabb och säker bredbandsuppkoppling. Eftersom vi har långsiktiga avtal med Oskarshamn Energi avseende el och värme var valet enkelt vem som skulle leverera framtida internetjänster, säger Patrick Johansson.

Magnus Klintheim och Patrick Johansson vid sin fastighet på Kommunvägen i Döderhult. Här har de satsat på att dra fram fiberkabel så att områdets 230 hyresgäster ska få tillgång till snabb bredbandsuppkoppling.

Nyheter i korthet

Kabel-tv ny produkt

Oskarshamn Energi kan nu erbjuda kabel-tv via OskarNet och har tecknat avtal med ett fastighetsbolag i Oskarshamn. Det här är en ny produkt att erbjuda kabel-tv via OskarNet, Oskarshamn Energis stadsnät för snabb datakommunikation. OskarNet ger även tillgång till fast anslutning till Internet.

Mindre krångel med EAN-nummer på din elfaktura

Nu får din elfaktura ett EAN-nummer som är unikt för elanläggningen i ditt hem. De nya siffrorna gör det enklare för dig när du flyttar eller byter elhandelsföretag. Genom det här systemet blir varje kund lättare att hitta. I samband med att nya fjärravlästa mätare installeras hos dig märker Oskarshamn Energi upp mätplatsen med ett EAN-nummer på arton siffror. På din elfaktura ska samma nummer finnas som anläggningsidentitet.

Nyttiga länkar

Vill du veta mer om din el och om energi? Det finns flera myndigheter och organisationer du kan vända dig till. Här är några länktips på hemsidor:

Konsumentverket

Fakta om alla slags uppvärmningssystem och hur du med enkla medel spar energi. www.energi.konsumentverket.se

Konsumenternas elrådgivningsbyrå

Vägledning i frågor som rör elmarknaden, kostnadsfri information och rådgivning. www.elradgivningsbyran.se

Elsäkerhetsverket

Lär dig undvika elolyckor och elbränder, tips och information. www.elsakerhetsverket.se

Energimyndigheten

Tips om hur du kan påverka din energi-

konsumtion och sänka energikostnaderna. Här finns också en lista som kommunvis presenterar din energirådgivare. www.stem.se

Svensk Energi

Fakta om elmarknaden. www.svenskenergi.se

Svensk energi i skolan

Presentation av material för dig som undervisar eller på annat sätt arbetar med energifrågor. www.svenskenergiiskolan.se

Energilexikon

En skattkista fylld med energirelaterade ord. Här kan du söka på ord och begrepp. www.energilexikon.nu

Nordpool

Vill du få mer information om hur den nordiska elbörsen fungerar, läs här. www.nordpool.se

Grisar med knorr på tillvaron

På Dövestads Gårdsbutik och Utegrisar har grisarna det svinkul! I en hage finns fritidsklubben med "ungdomarna" med otroligt mycket spring i benen. Ett stort gäng rusar i galopp fram och tillbaka och man kan tydligt se leende trynen. Andra bökar, busar och brottas. I en liten avsidig hydda har tolv nya kultingar precis fötts.

Hos Hans och Mimmi Nilsson i Dövestad växer grisarna upp som de gjorde förr i tiden, men med dagens alla bekvämligheter. De får frisk luft, sol och får böka i jorden hur mycket de vill.
– Våra grisar liknar väl mest griseknoen hos Emil i Lönneberga, lite magrare, men helt klart välmående, skrattar Hans.

Butik med närproducerat

Grisuppfödningen på Dövestad, som ligger åtta kilometer väster om Oskarshamn, började 1993. Platsen är Hans föräldragård och här finns idag både får, hästar och höns. Besökarna välkomnas ivrigt av Wilma, en glad flatcoated retriever med en vurm för lagom stora apportpinnar. Sedan maj 2005 finns här en gårdsbutik som självklart säljer griskött från gården och hyllorna dignar av andra matvaror som producerats i närheten. Det är allt från kravodlat bröd till marmelad, karameller och honung.
– När vi öppnade blev det en enorm tillströmning av kunder,

berättar Mimmi. Framåt julen förra året var efterfrågan större än tillgången, så inför julen 2006 har vi rustat rejält. Sommartid tar vi emot mindre sällskap i vår gårdsservering där de bland annat kan prova på att äta kolbulle, grillad över öppen eld.

Läckra specialiteter

Allt kött säljs lokalt, antingen i den egna gårdsbutiken eller till närliggande restauranger och matvaruhandeln. Slakt och styckning sker hos olika slakterier och producenter i regionen, likaså förädlingen till läckra korvar, pålägg och fina styckebitar.

Inte att förglömma blir det många julskinkor så här års. Tillsammans med en av dessa producenter, Johann Thaurer på Rosas Handel i Löttorp, har Mimmi och Hans testat sig fram till flera läckra specialiteter.

– Vi är särskilt stolta över salamikorvarna, ört- och pepparsmaken är personliga favoriten. Lantfalukorven är väldigt populär bland kunderna, säger Mimmi

Hela familjen är med

Mimmi ansvarar för gårdsbutiken och den dagliga driften av gården, men hela familjen hjälper till med grisuppfödningen.

Det går det åt, för utöver uppfödningen jobbar Hans heltid på Södra som förman! Arbetsdagar på 12-15 timmar är inga konstigheter för hela familjen Nilsson.

– Våra barn har alltid varit intresserade och hjälpt till, det har varit ovärderligt. Gården tar mycket tid i anspråk, inte minst för Mimmi. Att föda upp grisar på det här sättet innebär fem gånger mera arbete jämfört med uppfödning inomhus. Men det är det värt, försäkrar Hans.

Fjärrvärmeutbyggnaden fortsätter

Intresset för fjärrvärme bland fastighetsägarna i Oskarshamn är fortsatt högt. Det senaste året har nästan ett hundra nya abonnenter välkomnats till Oskarshamn Energis fjärrvärmenät.

Fjärrvärmesatsningarna startade redan 1982, första kund var Byggebo. Under ganska lång tid koncentrerades utbyggnaden till centrum i Oskarshamn.

Efter det att anslutningsgraden i innerstaden har ökat till nästan 100% har fjärrvärmeområdets gränser utökats efter hand och försörjer idag alla hyreshusområdena. Från och med 2002 har även villaområden inom fjärrvärmeområdet erbjudits fjärrvärme. Intresset för fjärrvärme bland villaägarna är mycket stort, vi har inte möjlighet att bygga ut i den takt som efterfrågan ökar. Det är självklart att det förmånliga priset på fjärrvärme är det som varit en bidragande orsak till att fler väljer fjärrvärme. Vid en jämförelse så är fjärrvärme-kostnaden endast hälften gentemot olja, säger Börje Larsson på Oskarshamn Energi.

Miljö och bekvämlighet

Förutom priset uppskattar fjärrvärmekunderna bekvämligheten och de goda miljöeffekterna – både i stort och i bostaden.

– Det blir en jämn och bra värme oavsett årstid och dessutom slipper man omaknet med att ha en oljetank i huset.

I Oskarshamns centrum är fjärrvärmetäckningen snudd på hundra procentig bland de kommersiella och offentliga fastigheterna. På den privata sidan har nya bostadsområden kommit till undan för undan. Senaste området är villorna på Rönnåsavägen där nästan samtliga husägare valt att teckna sig för fjärrvärme. Även här förbereds för bredband genom att en fiberkabel grävs ner i anslutning till fjärrvärmeledningarna.

Vi går ständigt ut med nya förfrågningar och där förhandsintresset är stort – där blir det fjärrvärme härnäst. Områden som står på tur nu är villaområdet Ekåsa- och Gränsborgsvägen samt villaområdet runt Ernemarsvägen och Gunnarsövägen. Så småningom vill vi också dra fjärrvärme till industriområdet.

I stort sett varje tillgänglig grävmaskin och gräventreprenör har varit engagerad i strävan att bygga ut fjärrvärmenätet. Här är det Dennis Schakt och Planering som jobbar med att gräva ner fjärrvärmeledningar och fiberkabel på Rönnåsavägen.

Rapportera din mätarställning

Vill du få räkningar som baseras på din verkliga förbrukning kan du enkelt rapportera in din mätarställning till oss på www.oskarshamnenergi.se

Då justerar vi din beräknade förbrukning och därmed kommer beloppet på dina räkningar stämma bättre överens med din verkliga elförbrukning. Senast den 20:e i månaden behöver vi din avläsning för att den ska komma på din nästa räkning.

Skaffa autogiro nu!

Ett enkelt och smidigt sätt att betala fakturorna hos Oskarshamn Energi är via autogiro. Det gäller såväl el, fjärrvärme och bredband.

Med autogiro dras fakturabeloppet automatiskt från ditt bankkonto. Fakturaspecifikation får du som vanligt.

Det enda du behöver göra är att fylla i en blankett för anmälan till autogiro. Beställ blanketten hos kundtjänst så skickas den till dig.

SAGA

– Precis som en riktig biograf

Saga är Oskarshamns enda biograf och öppnade sina portar för första gången 1940. Under åren som gått har utrymmena rustats upp och byggts om en aning men biografen har ändå behållit sin charm.

Biografen drivs av Folkets Hus och Park i Oskarshamn och föreståndare är Poul-Erik Nielsen. Hans intresse för film väcktes i tidiga år.

– Pappa rev biljetter i Åseda Folkets Hus och då fick man slinka in och se film. Fast jag var mest intresserad av apparaterna i maskinrummet. När jag sedan kom till Oskarshamn tog jag kontakt med Sagabiografen och fick hjälpa till, 1981 var det, berättar Poul-Erik.

Kämpig start

Saga som alltid haft öppet året runt beslutade att stänga under sommarsäsongen 2000. Det fick Poul-Erik att föreslå Folkets Hus och Park att han skulle hyra biografen. Lösningen blev istället att han blev föreståndare. Men han fick en kämpig start.

– 2000 var inget vidare filmår. I och med filmen Eva & Adam - Fyra födelsedagar och ett fiasko 2001 vände det. En ungdomsfilm som gick för fulla hus. De efterföljande två-tre åren ökade antalet besökare rejält. 2005 bar det lite neråt igen, men 2006 var återigen ett stort filmår.

Årets Biograf 2002

Sagakonceptet har utvecklats målmedvetet under Poul-Eriks ledning. Ridå och duk har bytts ut, en ny projektor kom 2002 och ljudanläggning består av 17 högtalare och tio förstärkare på totalt 6600 watt. I salongen har en del av stolarna tagits bort för att öka komforten. Det finns numera gott om benutrymme, kanske Sveriges bästa? Alla ansträngningar bar frukt 2002 då Saga blev utsedd till Årets Biograf av Riksorganisationen Folkets Hus och Parker med en motivering som hyllar biografens sätt att utveckla verksamheten utifrån besökarnas önskemål.

Filmresor

Det är ett digert arbete att hålla sig uppdaterad med allt som händer på filmfronten. Det går åt många timmar i veckan för Poul-Erik att bara läsa på om nya filmer. Och när han får tid över åker han på spännande filmresor!

– Jag har varit i Hollywood två gånger och i Peking. Härnäst

blir det Indien, och ett besök på Bollywood är givet. Indien producerar ju flest filmer av alla länder i världen. Det är en fantastisk upplevelse att få se var filmerna görs och uppleva stämningen på plats.

Fem snabba frågor till Poul-Erik:

Favoritfilm?

– Gökboet. En fantastisk berättelse. En välgjord och fängslande film som håller än idag.

Gillar du all sorts film?

– Jag är allätare, nästan. Man kan väl säga att jag gillar filmer med handling i. Både utländsk och svensk film är bra. Men jag ser inte så ofta på skräckfilmer. De är inte tillräckligt intressanta, helt enkelt.

När överraskade en film dig senast?

– En film som lurade mig totalt var Sjätte sinnet med bland andra Bruce Willis. Där hade jag ingen aning om att slutet skulle ta en sådan vändning...

Vad kännetecknar en bra biograf?

– Man kan lägga ner hur mycket pengar som helst på en biograf, men det hjälper inte om inte dessa tre grundläggande krav uppfylls: Det ska vara en skarp bild, bra ljud och bekvämt att sitta. Om detta fungerar så kan åtminstone jag som biobesökare stå ut med att väggfärgen är lite sunkig eller om biokiosken saknar mitt favoritgodis.

Vad har du för framtidsplaner för Saga?

– Om jag riktigt får drömma så är det att göra en filmstad av biografen. Just nu finns bara en salong och jag är begränsad att visa filmerna en eller max två veckor, sedan är det dags för nästa. Om jag hade en duk till, så skulle populära filmer kunna gå kanske 3-4 veckor så att fler människor i Oskarshamn hinner se dem.

SÅ KLARAR DU ELAVBROTT

Mycket av den bekvämlighet vi är vana vid i vår vardag bygger på att vi har tillgång till el. Men elavbrott är inte ovanliga. Att plötsligt behöva klara sig utan el under en eller flera dagar kan kännas både främmande och svårt. Ett längre strömavbrott under vintern kan få svåra konsekvenser. Vad gör man när bostaden blir utkyld och vattnet i ledningarna försvinner?

Det är klokt att tänka sig in i situationen innan elavbrottet är ett faktum. Stäm av mot checklistan här nedan och skaffa det du behöver för att vara förberedd.

För mer info:
Energimyndigheten: www.stem.se

BELYSNING

- extra säkringar
- ficklampa
- batterier
- stearinljus
- lyktor (+lampolja)
- tändstickor/tändare
- lysstavar

VÄRME

- reservkamin
- bränsle
- sovsäck
- filt
- liggunderlag
- isoleringsmaterial
- tätningstlistor

MAT

- reservmat
- reservkök

VATTEN

- dunkar/hinkar

HYGIEN

- hygienartiklar
- husapotek
- våtservetter
- toalettpapper
- plastpåsar/sopsäckar

INFORMATION

- batteriradio
- vevradio

VANLIGA FRÅGOR & SVAR till KUNDTJÄNST

Jag vill teckna elavtal, hur gör jag?

När du vill teckna ett elavtal hos oss på Oskarshamn Energi gör du det skriftligen. Vi skickar dig ett avtal där du kan välja på olika prisalternativ. Du kan välja mellan ett fast pris eller ett rörligt. Du binder dig att köpa el från oss under avtalstiden men om du flyttar upphör avtalet att gälla.

Efter att vi mottagit ditt avtal får du sedan en skriftlig bekräftelse att vi registrerat ditt avtal. Har du funderingar kring avtalet är du alltid välkommen att kontakta oss så hjälper vi dig.

Vad händer när mitt elavtal går ut?

I god tid innan ditt avtal löper ut skickar vi dig ett nytt avtalsförslag där vi erbjuder dig att teckna nytt avtal med aktuella priser. Du kan även själv bevaka priserna och kontakta oss innan ditt avtal går ut för att teckna nytt elavtal i för tid. Detta kan du göra ca sex månader innan avtalets slut.

Ditt nya avtal gäller förstås inte förrän ditt nuvarande löpt ut.

Vi vill göra det så enkelt som möjligt för dig och det ligger ju förstås i vårt intresse att behålla dig som kund.

Hur gör jag om jag ska flytta?

Vi är tacksamma om du anmäler din flytt till oss senast 3 dagar innan flyttning ska ske. Det underlättar övergången för alla parter. Din elmätare kan då avläsas samma dag som du flyttar ut. Du beställer flyttblanketter hos vår kundtjänst eller via hemsidan.

När läser ni av min elmätare?

Som nätägare har vi som skyldighet att läsa av din mätare en gång per år. Om vi inte kommer åt att läsa av din mätare så lämnar vi ett självavläsningskort i din brevlåda. Du läser av mätaren, fyller själv i siffrorna och skickar in till oss.

Beloppet på min elräkning är mycket högre än tidigare! Vad beror det på?

Den vanligaste orsaken är nästan alltid den rent logiska; förbrukningen av el i ditt hushåll har ökat. Alla elmätare avläses en gång per år och efter första avläsningen sker en korrigering. Var då den tidigare preliminära beräkningen för låg sker en justering uppåt, som naturligtvis visas på din elräkning, en sk sluträkning. Ofta är det inte svårare än så.

Hur rättar jag den beräknade mätarställning på senaste räkningen?

När du får din räkning kan du enkelt jämföra den beräknade mätarställningen på din räkning mot din elmätare. Vill du då korrigera den beräknade kan du bara skriva ner din avlästa mätarställning och datum på räkningen och returnera till oss.

Vi korrigerar då din elräkning och skickar en ny med din avläsning på.

oskarshamn
energi
- sedan 1900

Klättring uppåt stolparna

Under hösten 2006 startade ETEC i Oskarshamn en kvalificerad yrkesutbildning för tekniker inom eldistribution i samarbete med Installatörernas Utbildningscentrum, IUC, i Katrineholm.

En tekniker inom eldistribution jobbar med uppbyggnad, service och underhåll av landets elnät. Det är ett mycket rörligt jobb som ibland kan vara fysiskt krävande. Utbildningen på ETEC är framförallt teoretiskt inriktad. Förmågan att arbeta i fält, köra fyrhjulingar och att arbeta på hög höjd i stolpar tränas i särskilda anläggningar. Ola Årsjö, elmontör på Oskarshamn Energi, ansvarar för den sistnämnda delen.

- Vi har övningsstolpar i Fagereke där vi är ett par gånger i veckan. Eleverna är jätteduktiga och går in för klättrandet med liv och lust. De tycker det är skönt att varva fysiskt arbete med lektionerna i klassrummet.

Behövs stolpklättrare?

Stolparna är upp till tio meter höga och det krävs både teknik och styrka för att dels ta sig upp och sedan kunna arbeta säkert med el på denna höga höjd. Men i och med Oskarshamn Energis arbete och strävan efter att gräva ner högspänningskablar i jorden, så kan vän av ordning fråga sig om det egentligen behövs en stolpklättraru utbildning?

- Ja, det behövs verkligen, fastslår Ola, och fortsätter:

- Det kommer att dröja länge innan vi lyckas gräva ner alla ledningar och vi som redan är färdigutbildade montörer blir ju inte yngre precis. Vi behöver fylla på med unga, starka elmontörer som orkar klättra i de stolpar som finns!

10.000 fler får fjärravläsning

Oskarshamn Energi är i färd med att byta alla elmätare. Nu välkomnas en elmätare som är fjärravläst.

- Det är den största insats som vi gjort på mätarsidan, en investering på totalt drygt 20 miljoner kronor. Vi har redan installerat nya mätare hos våra större kunder och en stor del av landsbygden, berättar Börje Larsson på Oskarshamn Energi. Installationen av de nya elmätarna ska vara klar hösten 2007. Hittills har 1500 mätare bytts, det återstår 10 000 gamla enheter.

Du får mer exakta fakturor

För dig innebär det att du fortsättningsvis betalar exakt för den el som du förbrukar och du slipper krångliga avräkningsfakturer.

De nya elmätarna innehåller avancerad teknik och behöver inte läsas av på plats som tidigare i varje fastighet.

Den fjärravlästa mätaren skickar din mätarställning automatiskt till oss varje månad. Det är smidigt både för dig och för oss. I systemet har vi lagt in rimlighetskontroll som registrerar eventuella avvikelser.

Med det nya sättet att mäta elförbrukningen blir inte bara fakturan enklare och tydligare. Det nya systemet gör det också

Maria Hansson gör här en funktionskontroll av en ny elmätare på plats i Hycklinge. Själva förbrukningen och övrig mätdata hämtas via fjärravläsning.

enklare vid flytt. Vi kan direkt se din mätarställning utan att göra någon extra avläsning på plats vid tidpunkten för flytten.

Hur får jag som elabbonent veta när det är dags för byte?

- Vi meddelar i förväg när vi kommer och vilka områden som står på tur. Första månaderna koncentrerar vi oss på lägenheter, sedan framåt sommaren är det dags för villor och sommarstugor. För att klara detta har vi anlitat Elajo i Oskarshamn som kommer att börja installera de nya mätarna i början på januari 2007.

Vad ska jag tänka på i samband med bytet?

- Varje byte innebär ett kortare elavbrott i bostaden. Det viktigaste är att stänga av känslig elektrisk utrustning, som till exempel datorer och digitalboxar för TV så att de inte skadas. Varken vi eller elentreprenören kan ta ansvar för skador som uppstår på elektrisk utrustning i bostaden i samband med bytet. Däremot behöver du inte plocka ut matvaror i kyl och frys eftersom avbrottet är så kort.

Här ser ni en mätare från tidigt 1900-tal, den skiljer sig rätt mycket från dagens teknik.

Olja som går att förnya!

Det finns enorma mängder oljefält i Sverige! Om du inte tror det, så ta en titt på bilden ovan. Dessa gyllene rapsfält kan idag omvandlas till vad man i branschen kallar för bioolja. En utmärkt eldningsolja som dessutom är förnyelsebar.

Biooljan består av raps eller andra vegetabiliska oljor. Energiinnehållet är i stort sett detsamma jämfört med fossila oljor eller mineraloljor. Visserligen är grundpriset på biooljan idag dyrare än den vanliga oljan, men den stora fördelen är att biooljan än så länge är befriad från en del energiskatter och det mest uppenbara – den är förnyelsebar.

– Det här är helt i linje med vårt kretsloppstänkande där vi strävar efter att använda produkter med så lite miljöpåverkan som möjligt, säger Per-Ola Bergström, Oskarshamn Energis driftchef för fjärrvärme.

Seriöst alternativ

I takt med oljeprishöjningarna har bioolja blivit vanligare och energibolag över hela landet börjar alltmer betrakta vegetabilisk olja som ett seriöst alternativ. På flera håll i landet pågår försöksverksamhet för att se om biooljan också är ett långsiktigt alternativ. För att kunna elda med bioolja krävs ibland att vissa justeringar görs i förbränningssystemet. Detta har behövts i panncentralen Gråsparven, men inte i panncentralen i Kristineberg, som är de två enheter Oskarshamn Energi valt att elda med bioolja.

Kan Oskarshamn Energi byta ut all användning av mineralolja till bioolja?

– Kanske inte idag eller ens om tio år, men så småningom hoppas vi ha hittat en lösning. Sedan finns andra alternativ till mineraloljan, så man kan väl säga att bioolja säkert blir en av flera ersättare till fossila bränslen i framtiden, avslutar Per-Ola.

Per-Ola Bergström framför panncentralen Gråsparven, en av två anläggningar i Oskarshamn som idag eldas med bioolja.

EL- FRÅGAN

Vad förknippar du med ordet energi? Och vilken är din favoritelpryl? Vi frågade några oskarshamnbor om den saken...

**Eva Nilsson,
Projektledare,
Oskarshamn i Ljus**

– Min ljusslinga i trädgården, det är den bästa elprylen. Jag tycker också att energi står för ljus, kraft och värme.

**Peter Wretlund,
kommunalråd
Oskarshamn**

– Popcornmaskinen, klockren favorit! Energi, då tänker jag på ljus, kraft och värme.

**Sofie Gunnarsson,
Sekreteriatchef,
UBC**

– Datorn är min favoritpryl. Energi är för mig ett oerhört brett och komplext fenomen.

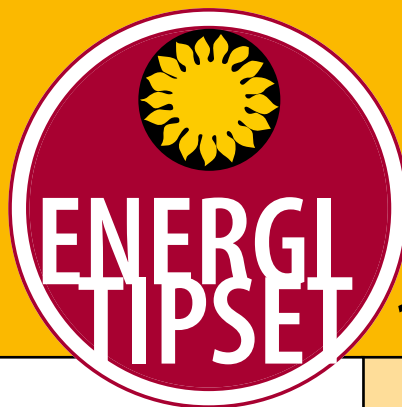

**Anders Österberg,
Informationschef,
OKG**

– Min favoritelpryl är cd-spelaren. Jag lyssnar mycket på musik. Ordet energi innebär glädje för mig.

Tävla & Vinn!

1 X 2

1. Vem var huvudtalare på årets energiseminarium? 1. Bo Källstrand x. Hans Blix 2. Birgitta Resvik			
2. Vem var moderator på årets energiseminarium? 1. Malcolm Dixelius x. Jarl Alfredius 2. Jan Guillou			
3. Vilket år bildades Kuststaden Fastigheter i Oskarshamn AB? 1. 1995 x. 2001 2. 1998			
4. Vad är det Oskarshamn Energis Ola Årsjö lär eleverna på ETEC? 1. gräva ner fiberkabel x. Skarva kabel 2. Klättra i stolpar			
5. Var ligger Dövestads Gårdsbutik och Utegrisar? 1. 4 km norr om Högsby x. Mitt i Berga 2. 8 km väster om Oskarshamn			
6. Vilken gata är på bilden där det grävs för fjärrvärme i detta nummer? 1. Åsa-Nissekatan x. Åsa Bodénavägen 2. Rönnåsavägen			
7. Vilken film fick det att "vända" för Sagabiografen 2001? 1. Dum Dummare x. Eva & Adam - Fyra födelsedagar och ett fiasko 2. Star Wars			
8. Vad är bioolja? 1. Vegetabilisk eldningsolja x. Olja till popcorn 2. Solskyddsolja			
9. Vilken är Poul-Erik Nielsens favoritfilm? 1. Gökboet x. Clockwork Orange 2. Forrest Gump			
10. Vad heter en av panncentralerna där Oskarshamn Energi eldar med Bioolja? 1. Gråsparven x. Strutsen 2. Bofinken			

Testa Dina energikunskaper - Fina priser att vinna!

I vanlig ordning väntar ett innehållsrikt prisbord på de först öppnade rätta svaren. Skicka in hela denna sida med lösningen senast den **31 januari 2007**.

Adressen är **Oskarshamn Energi, Box 564, 572 26 Oskarshamn. Märk kuvertet "Tävlingen"**. (Läser Du hela "På plats..." hittar Du svaren där!) Vinnarna meddelas per telefon, post och publiceras i nästa tidning.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____